

2. PISA KAPSAMI VE SONUÇLARI (DEVAM)

PISA => En başarılı okul türünün olan Fen lisesi → 583 puan ile OECD genel ort. => Üzerindedir.

Performans açısından (FEN → 1. S.B → 2.)
 * Fen liselerini → Sosyal bilimler liseleri takip etmektedir.
 * **Önemli gösterge okullar arasındaki başarı farkı => Kısmen azalmaktadır.**

* 2015'ten 2018'e performans artışı ve yeterli düzeylerdeki iyileşme - (Sosyal bilimler liseleri dışında) **tüm okul türlerimizde gözlenmiştir.**

Matematik okuryazarlığında
 2003 yılında 423 puanla başlayan Türkiye'nin (15 yıllık çalışmalarla) => **Ortalama matematik okuryazarlık puanı → 454 puana çıkmıştır (2018)**

* Okuma becerisinde olduğu gibi **matematik okuryazarlığında da**
 - OECD ortalamasının **kısmen altında bulunmakla birlikte**
 => **1. düzey ve bu düzeyin altındaki öğrenci oranları → Azalırken**
 => **Yüksek performanslı 3, 4 ve 5. düzeydeki öğrenci oranları → artmıştır.**

* Okuma becerisine benzer olarak **matematik okuryazarlığı başarısında da**
 => **Fen liselerini (OECD ortalamasından çok daha yüksek performans) Sosyal bilimler, Anadolu, mesleki ve teknik Anad. ve Anad. İHL takip etmekte.**

* **Fen liseleri Matematikte**
 => **OECD ortalamasından çok daha yüksek performans göstermektedir.**

* **Çok programlı Anadolu Lisesi ve sosyal bilimler liselerinde**
 * **Kısmi puan düşüşü** bulunmakta birlikte
 => **Diğer tüm okul türlerinde önemli puan artışları gözlenmiştir.**

* **Fen okuryazarlığı alanında**
 * **En başarılı iki okul türü olan fen ve sosyal bilimler liselerini**
 → **Anadolu, mesleki ve teknik Anadolu ile Anadolu İHL takip etmektedir.**

Özetle Türkiye
 * **Matematik ve fen okuryazarlığında**
 - Son 15 yılda, katıldığı tüm PISA uygulamalarından
 => **En yüksek ortalama puana ulaşmış**
 => **Okuma becerilerinde ise performansını önemli ölçüde artırmıştır.**

3. TIMSS KAPSAMI VE SONUÇLARI

IEA (Ulusl. Eğitim Başarılarını Değ. Kuruluşu) TIMSS (Ulusl. Matematik ve Fen Eğilimleri Araşt.) PISA (Ulusl. Öğrenci Değerlendirme Programı)	IEA GERÇELEŞTİR → TIMSS TIMSS (4 yıllık periyotlar)
--	--

PISA İLE TIMSS ARASINDAKİ EN TEMEL FARK?

1)
PISA → Zorunlu eğitimi tamamlayanların okuryazarlık becerileri
TIMSS → Eğitim programı ile ilişkili beceriler değerlendirilir.
 (4 ve 8. sınıf düzeyindeki öğrencilerin matematik ve fen alanlarında)

TIMSS → İlk defa 1995 yılında uygulanmaya başlanmıştır.
 => **2019'da araştırmanın yedinci döngüsü** tamamlanmıştır.

Türkiye TIMSS'e 8. Sınıflar olarak 1999 yılında katıldı.

=> 2011 yılından bu yana son üç döngüye 8. sınıf ve 4. sınıf düzeyinde katıldı.

TIMSS'in dünyadaki son döngüsü => 2019 döngüsü (periyot)

* Araştırmanın **yedinci döngüsünde => 64 katılımcı ülke**
 => **PISA çalışmasıyla son derece yakın istatistikler elde edilmiştir.**

TIMSS UYGULAMA SÜRECİ VE HAZIRLIKLAR (2016 başlama)

Şekil 5. Bir TIMSS döngüsünün hikayesi

TIMSS UYGULAMA SÜRECİ VE HAZIRLIKLAR (2016 başlama)

TABAKALI ÖRNEKLEME YÖNTEMİ

* **TIMSS'te tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmaktadır:**
 => **Türkiye'deki tüm okulların listesi uluslararası merkeze gönderilir.**
 => **Okullar → Tesadüfen seçilir. (4 ve 8. sınıf düzeyi)**
İBB-düzye-1 bölgeleri kullanılır. (PISA'da da kullanılıyor)
 => **Tesadüfi şubeler seçilir.**
 (Örneklem seçim süreci tamamen bağımsız ve yansız gerçekleştirilir.)

TIMSS UYGULAMA SÜRECİ

=> Öğrenciler **matematik veya fen testi ile başlar.**
 (Snav yaklaşık 36-45 dakika sürer. → 15-30 dakika arası mola verilir)
 => Diğer test **tamamlandıktan sonra 5-15 dakikalık bir anket** uygulanır.
 (TIMSS asıl uygulaması → Yaklaşık yarım gün içerisinde tamamlanır)

Millî Eğitim Bakanlığının
 * 2017 yılında aldığı **kararla Türkiye 2019'da ilk defa**
 => **4. sınıf düzeyindeki uygulamaya 5. sınıf örnekleme ile katılmıştır.**

NEDEN 5. SINIF ÖRNEKLEMİ EKLENDİ?

Sebeep-1
 Birçok katılımcı ülkede → **Okul öncesi eğitim zorunlu eğitime dâhildi ya da**
 → **Okul öncesi eğitim katılım oranları → Çok yüksekti.**

* **Ülkemizdeki 4. sınıf öğrencilerinin (Genel ortalamaya göre)**
 => **Yaş ortalaması → Biraz düşük kalmaktaydı.**

Sebeep-2
 * **Değerlendirme çerçevesi 5. sınıf eğitim programı ile → Daha uyumlu**
 (Bazı ülkeler de 5. sınıf örnekleme ile katılma kararı almıştır.)

4. sınıf seviyesinde uygulamaya ilk defa 2011'de katılmaya başladık.
 (O sebeple daha önceki döngülere dair bir sonuç bulunmamaktadır.)

TIMSS'te 500 puan önemli bir ölçütü temsil eder.
 => **Türkiye ilk defa 4. sınıf seviyesinde 500 puanı aşmıştır.**

Fen bilimlerinde de çok benzer bir artış var.
 => **Bu artış özellikle 2019'da 4. sınıfta 463 puandan → 526 puana ulaştı.**
 => **Puan artışı özellikle 2019 uygulamasında ivme kazandı.**

1999'da 433 ile başlayan ortalama puan
 => **Bugün 500 ortalama ölçek noktasını da geçip → 515 puana ulaştı.**

Bu anlamda PISA'ya benzer şekilde TIMSS sonuçlarımızda da
 * **Hem 4 hem de 8. sınıfta**
 => **Matematik ve fen alanlarında önemli iyileşmeler söz konusudur.**

Bu Sonuçlar Değerlendirildiğinde

* **Alt düzeylerdeki öğrenci oranlarımızın (iyileşme var)**
 => **Önemli ölçüde düştüğünü göstermesi açısından son derece önemlidir.**

★ **PISA'da önemli ölçüde puanlarımız artmış olmakla birlikte**
OECD ortalamasına => Henüz ulaşamadık. Ama

★ * **TIMSS'in eğitim programıyla daha ilişkili olması** sebebiyle
 * **Müfredata dayalı değerlendirmelerde**
 => **Öğrencilerimiz daha yüksek performans göstermektedir.**

PIRLS (Ulusl. Okuma Becerilerinde Gelişim Araşt.)

IEA GELİŞTİRDİ → PIRLS

* **PIRLS → IEA tarafından uygulanmakta.**
 * **Okuma boyutunu içerir.**
 => **Bu yönüyle TIMSS'i tamamlar niteliktedir.**

PIRLS (5 yıllık periyotlar)

PIRLS (Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Araştırması)

Türkiye PIRLS'e ilk defa → 2001 yılında katılmıştır.
 => **20 yıllık bir aradan sonra alınan kararla → 2021'de tekrar dâhil oldu.**
 => **Bu uygulamaya ilişkin sonuçlar → 2022'nin sonunda açıklanacaktır.**

★

Türkiye'nin PIRLS'e Katılmasının Avantajları Nelerdir?

1. Avantaj:
 * **PIRLS öğrencilerimizin**
 - **Okuma becerilerine ve okuma düzeylerine dair önemli çıktılar sağlar.**

2. Avantaj:
 * **Her iki çalışmaya katılan ülkelerin sonuçları (PIRLS ve TIMSS)**
 => **İlişkilendirilebilmektedir.**

4. OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) SOSYAL VE DUYGUSAL BECERİLER ARAŞTIRMASI

OECD

- * **Eğitim izleme** araştırmaları sunar.
  - Ülkelerin **akademik performans** bilgisini
  - **Öğrenci başarısıyla ilişkili** bilgileri
  - **Sosyal ve duygusal becerileriyle** ilgili bilgileri sunar.

- * Tüm dünyada **sosyal ve duygusal becerilerin önemi** arttı.
- * **OECD, tamamen sosyal ve duygusal beceriler odaklı**
  - => 2017 yılında yeni bir **araştırma** başlatmıştır.
  - => **Türkiye de İstanbul ile => Bu çalışmaya katılmıştır.**

Bu Çalışma Neden Önemlidir ve Nasıl Bir Fark Oluşturmaktadır? (OECD, tamamen sosyal ve duygusal beceriler odaklı 2017 Araştırması)

1. Sebep:

- * **Tümüyle Sosyal ve duygusal beceriler dikkate alınıyor.** ★
  - => Bu diğer tüm izleme araştırmalarından **en önemli farkıdır.**

2. Sebep:

- * **10 ve 15 yaş grupları ayrı ayrı ele alınmaktadır.**

3. Sebep:

- * **Ölçümler**, dünyanın farklı bölgelerinde kabul gören
  - * **5 (Beş) faktörlü kurama dayalı olarak** (Big five modeli) yapılmaktadır.

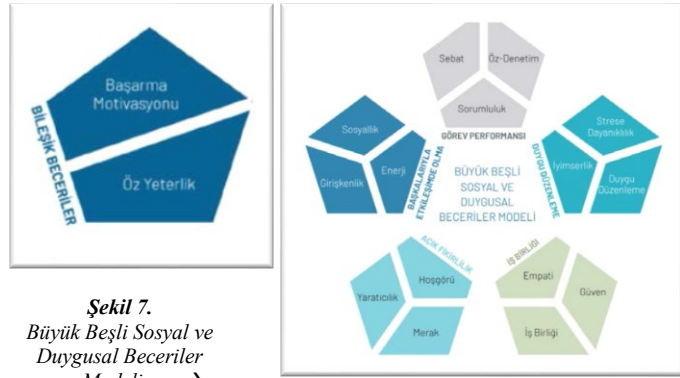
4. Sebep:

- * **Veri çeşitlenmesinin** kullanılmasıdır.
- * Veri çeşitlenmesinde **aynı sorular** üzerinden
  - Hem **öğrenci hem öğretmen** hem de **velilerinden** bilgi **toplanır.**
  - => Bu **tüm verilerin birleştirilerek sonuçların daha güvenilir** hâle gelmesidir.

Veri Çeşitlenmesi Kullanılmasının Sebebi?

- * Öğrencilerin **duygusal beceri sorularında** (**Utangaçlık - kendine güven**)
- * **Oldukları gibi değil olmak istedikleri** şekilde cevaplamalarını engellemek

Büyük Beşli Sosyal ve Duygusal Beceriler Modeli

Şekil 7.

Büyük Beşli Sosyal ve Duygusal Beceriler Modeli →

Beş Faktörlü Modeli Oluşturan Ana Alanlar ve Bu Alanları Oluşturan Alanlar

1) Açık Fikirlilik A) Yaratıcılık B) Hoşgörü C) Mera	2) İş Birliği A) Empati B) İş Birliği C) Güven	3) Duygu Düzenleme A) İyimserlik B) Strese Dayanıklılık C) Duygu Düzenleme
4) Görev Performansı A) Sebat B) Öz Denetim C) Sorumluluk	5) Baskalarıyla Etkileşimde Olma A) Sosyalite B) Girişkenlik C) Enerji	

BİRLEŞİK BECERİLER:

- **Beş Faktörlü Modele** dâhil değildir. (Ama onunla ilişkilidir)
- **Sosyal beceriler açısından** önemli görülen iki ayrı becerisi vardır:
  - a) Başarım Motivasyonu b) Öz Yeterlik Algısı

OECD, Tamamen Sosyal ve Duygusal Beceriler Odaklı 2017 Araştırması SONUÇ OLARAK

- * **Kültürel özelliklerle sosyal ve duygusal özellikler yakın ilişkilidir.**
- * **Türkiye'nin bulguları genel bulgularla benzerlik göstermektedir.**

Çalışmanın enteresan sonuçlarından biri:

- * **10 yaş** grubunun **sosyal ve duygusal beceri puanlarının**
  - => **15 yaş** grubundan → **daha yüksek** olmasındır. ★
- * Buna göre **neredeyse tüm becerilerde** (Ergenliğin etkileri)
  - => **10 yaş** grubu **15 yaş** grubundan → **Daha yüksek** puanlara sahiptir.
  - => **10 yaştan 15 yaşa** geçerken **önemli bir düşüş** olduğu görülüyor.

Cinsiyete göre bu sosyal ve duygusal becerilerin değişimi:

- * **Strese dayanıklılık, duygu kontrolü ve enerji** gibi bazı özelliklerde
  - => **Erkek öğrencilerin puanları** → **Yüksek**
- * **Sorumluluk, empati, birlikte çalışma, hoşgörü ve merak** gibi becerilerde
  - => **Kız öğrencilerin puanları** → **Yüksek**
- * **Başarım motivasyonu** ise
  - => Her iki yaş düzeyinde de → **Kız öğrenciler daha yüksek puana** sahiptir.

OECD, Tamamen Sosyal ve Duygusal Beceriler Odaklı 2017 Araştırması ÇIKARMAMIZ GEREKEN EN ÖNEMLİ SONUÇ

- * **Sosyal ve duygusal beceriler anlamında**
  - * **Kız ve erkek öğrenciler önemli farklılıklara sahiptir.**
  - => **Bu becerileri geliştirmeye dönük** her türlü **müdahalede**
  - => **Cinsiyetler arası farkların dikkate alınması gerekliliğidir.**

- * **Önceki çalışmalar sosyoekonomik düzeyin**
  - => Öğrenciler açısından **son derece belirleyici olduğunu** göstermiştir.

SOSYOEKONOMİK DÜZEY

- * Ailenin sahip olduğu **eğitim düzeyi ve geliri** kapsar.
- * Öğrencinin **evde sahip olduğu imkanları** kapsar. (Fiziksel imkânlar : Kendine ait odası / internet bağlantı...)

- * **Ölçülen bütün özelliklerde sosyoekonomik açıdan avantajlı öğrenciler**
  - => **Daha yüksek puanlar almıştır.**
  - => Özellikle **yaratıcılık, empati, öz yeterlik becerilerinde** puanları **daha yüksektir.**

Bunlar akademik başarı ile ne kadar ilişkilidir?

- * Burada iki özellik ön plana çıkıyor:
  1. **özellik** → **Merak**
  2. **özellik** → **Sebat** (sabır)
  - => Bu iki özellik **10 yaş gr.da akademik başarıyla doğrudan ilişkilidir.**
  - => **15 yaş grubu** incelenecek olursa (**Merak ve sebat ek olarak**)
    - Kendini güvende hissetme, sorumluluk bilincine sahip olma ve **yaratıcılık**

Bu becerilerini geliştirmek için neler yapılabilir?

- * **Spor etkinliklerine katılımın yaratıcılık ve merak** puanlarını **arttırır.**
- * **Sanat etkinlikleri de merak ve yaratıcılık becerilerine önemli katkı sağlar.**
  - * **Müfredat dışı sanat ve spor etkinliklerini desteklemek**
  - => **Akademik becerileri ile ilişkili olan sosyal ve duygusal becerilerini arttırır.**
- * **Rekabetçi okul iklimi ve okul içi rekabeti destekleyen politikalar arttıkça**
  - => Özellikle **psikolojik iyilik hâlinde önemli etkiler** oluşmaktadır.

- * **Tüm katılımcı şehirlerde 10 yaştan 15 yaşa gelindiğinde**
  - => Öğrencilerin **yaşam doyumu azalmaktadır.**

- * **Bu nedenle**
  - Öğrencilere **yaşam doyumu sağlayacak**
  - **Onları kabul edecek olumlu okul iklimi** oluşturmak **son derece önemlidir.**
- * **Okullarımızda zorbalığa maruz kalma**
  - => **Büyük oranda öğretmen ve öğrenci ilişkisi bağlamında çözülebilmektedir.**
  - **Öğretmen ve öğrenci ilişkisi arttıkça**
    - => **Zorbalığa maruz kalma durumu azalır / Okula aidiyet de artar.**

ABİDE (Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi)

- * **Ulusal izleme çalışmaları** kapsamında **üst düzey bilişsel becerilere**
  - => **Öğrencilerimizin ne kadar sahip olduklarını incelenmektedir.**

TMF-ÖBA (Türkçe-Matematik-Fen Öğrenci Başarı İzleme Araştırması)

- * Öğrencilerimizin **eğitim programına bağlı**
  - => **Kazanımlara ulaşma düzeylerini belirlemek üzere yapılmaktadır.**

2019 yılında ilk defa **tamamen bilgisayar ortamında gerçekleştirilen**

- * **Dört temel becerinin hepsini kapsayan**
  - => **Türkçe dil becerilerinin izlenmesi araştırması** yapıldı.

Dört temel beceri

- 1) **Okuma** 2) **Dinleme** 3) **Yazma** 4) **Konuşma**

- OECD, Tamamen Sosyal ve Duygusal Beceriler Odaklı 2017 Araştırması Çalışmasına Katılan Ülkeler ve Şehirler
- 1) Kanada (Ottawa)
  - 2) ABD (Houston)
  - 3) Kolombiya (Manizales ve Bogota)
  - 4) Portekiz (Sintra)
  - 5) Finlandiya (Helsinki)
  - 6) Türkiye (İstanbul)
  - 7) Rusya Federasyonu (Moskova)
  - 8) Güney Kore (Daegu)
  - 9) Çin Halk Cumhuriyeti (Suzhou)